

Kommunala Funktionsrättsrådets sammanträde

10 april 2026 klockan 10:00-12:00, Stadshuset, sal B

Paragrafer 8-15

Politiker

Carina Wallin (S), ordförande
Kerstin Windisch (M), vice
ordförande
Jan Sturfält (SD), ersättare
Lovisa Bjurlén (V), ersättare

Representanter

Margareta Svensson
(Demensföreningen)
Annika Hellström
(Diabetesföreningen)
Ann-Charlott Lind Viberg (FUB)
Johan Isacsson (IFSAP)
Bo Eriksson (Neuro)
Marketta Andersson (RTP)
Ronny Vingqvist (Simsällskapet för
handikappade)
Birgitta Kjellström (SRF)
Marita Karlsson (Elöverkänsligas
förening)

Övriga deltagare: Mattias Karlsson, verksamhetschef äldreomsorg

Karin Larsdotter Cusanno, sekreterare

Ordförande
Carina Wallin

Justerare
Ronny Vingqvist

Sekreterare
Karin Larsdotter Cusanno

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

Innehåll

§ 8	Sammanträdets öppnande och val av justerare	3
§ 9	Tema: Hemtjänst.....	4
§ 10	Elöverkänslighet.....	6
§ 11	Frågor från organisationerna	8
§ 12	Uppföljning av föregående protokoll	9
§ 13	Nämndernas senaste sammanträden	10
§ 14	Övriga frågor	11
§ 15	Sammanträdet avslutas.....	12

§ 8 Sammanträdets öppnande och val av justerare

Ordförande Carina Wallin hälsar alla ledamöter välkomna till dagens sammanträde och förklarar mötet för öppnat. Sammanträdet startar med en presentationsrunda.

Rådet utser Ronny Vingqvist (Simsällskapet för handikappade) till att justera innevarande protokoll jämte ordförande.

§ 9 Tema: Hemtjänst

Mattias Carlsson, verksamhetschef för äldreomsorgen, berättar övergripande om kommunens hemtjänst. Mattias ansvarar för den kommunala verksamheten, inte de privata utförarna. Kommunen som utförare har drygt 68% av hemtjänstkunderna i Nyköping.

Organisation

- 227 omvårdnadspersonal varav 12 planerare
- 1 områdeschef - Lina Eklund
- 8 enhetschefer
- 1 kvalitetsutvecklare
- 12 grupper på 4 geografiska platser

Inriktningar

- Ordinarie hemtjänst
- HSL team - undersköterskor/extra kompetens (kommunövergripande)
- Hemgångsteam (kommunövergripande)
- Demensteam

Statistik

- Cirka 1600 larmkunder (kommunal och privat utförare)
- Antal beviljade timmar i snitt per månad: 20 879
- Antal nya kunder är i snitt per månad: 65 kunder
- Hemtjänsten har genomfört totalt 297 202 besök, januari-juli 2025
- Hemtjänsten har utfört totalt 364 855 insatser, januari-juli 2025
- 191 avvikelser inom samma tidsperiod varav 155 är fördröjd insats
- 6 Lex Sarah utredningar, 1 anmäld till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Nyköpings hemtjänstmodell

- Besöksrutt planeras utifrån insatstid hos kund inkl. förflyttningstid
- Genomförandeplan görs av fast omsorgskontakt tillsammans med kund och anhörig. Beskriver hur insatserna ska genomföras. Alla ska vara inlästa och följa den. Är digital och finns i telefonen hos personalen.
- Välkomstsamtal
- Fast omsorgskontakt är en undersköterska med yrkesbevis. En del är kontakt för flera kunder då det är ont om undersköterskor. Kontaktpersonal stöttar omsorgskontakten.
- Kontaktpersonal
- Spjutspetsar/Ombud - tex. palliativ vård, demens, språk, ombud dokumentation

Utveckling

- Ny socialtjänstlag, insatser utan behovsprövning förändras

Utbildningsinsatser

- Språk – pilot med språktest
- Undersköterska – omsorgslyftet (50% jobb, 50% utbildning med full lön)
- Dokumentationsutbildning

Öppna jämförelser – en undersökning som visar vad kunderna tycker om den kommunala hemtjänsten

- Brukar personal ta hänsyn till önskemål, 80-95
- Kan du påverka tiderna, 49-63
- Hur utför personalen sina uppgifter, 83-94
- Håller man planerad tid, 68-88
- Meddelas förändring av tid, 44-70
- Bemötande, 91-100
- Språkförståelse, 60-97 (beror på personalgruppens sammansättning)
- Förtroende för din hemtjänst, 80-94

Frågor:

- En i rådet lyfter en del frågor och synpunkter utifrån egen erfarenhet som Mattias besvarar. Vid avvikelser är det viktigt att meddela direkt. Kontakta samordnaren för gruppen och berätta vad som inte fungerar.

- Hur ansöker man om trygghetslarm utan behovsprövning?

Man ringer till Kundservice, 0155-24 80 80. Ansökan beviljas direkt och installation av larm sker snabbt.

- Varför reagerar inte hemtjänstpersonal tex. när fötterna är väldigt svullna?

Hemtjänstinsatser innebär inte att man har hälso- och sjukvårdsinsatser per automatik. Hemsjukvård är en annan sak. Bedömning och baskunskaper i sjukvård är inte ett krav för att jobba inom hemtjänsten.

- Man ser ibland hemtjänstpersonal som cyklar utan lysen och hjälm. De borde vara mer rädda om sig.

En granskning från förra året visade på att en del inte använder hjälm och cykellysen. Kommunens riktlinje säger att man ska ha hjälm i tjänst.

§ 10 Elöverkänslighet

Marita Karlsson, som representerar Elöverkänsligas förening i Kommunala funktionsrättsrådet, berättar om elöverkänslighet och hur symptomen kan yttra sig. Elöverkänslighet förkortas EHS (förkortning av den internationella termen Electro Hyper Sensivity).

Elöverkänsligas riksförbund är en del av Funktionsrätt Sverige. Länsföreningen heter Elöverkänsligas förening i Sörmlands län och är medlem i Funktionsrätt Sörmland. Det är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation för personer som har symptom från elektromagnetiska fält.

Riksförbundet har ca. 1800 medlemmar. Bildades 1987 och är en funktionsrättsorganisation sedan 1995. Förbundet arbetar för tillgänglighet och stöd för medlemmar samt opinion och kunskap.

Marita berättar om sina egna upplevelser och symptom.

Många av symtomen vid EHS känns igen i andra diagnoser och tillstånd.

Vanliga symptom:

- Koncentrations- och minnesproblem
- Sömnstörningar, trötthet
- Huvudvärk, tryck i huvudet
- Tinnitus, öronsus
- Hyperaktivitet, stress
- Ljudkänslighet
- Ljuskänslighet
- Stickningar, klåda och domningar i kroppen
- Yrsel, balansproblem
- Tryck över bröstet, hjärtarytmier
- Högt blodtryck
- Näsblod
- Förkylningssymptom

Diagnoskriterier: Man mår bättre i miljöer med låga värden av mikrovågsstrålning och sämre i miljöer med högre värden.

Några vanliga differentialdiagnoser är MS, ADHD, fibromyalgi och MCS (kemisk känslighet).

Utredning och vård

Utredning och vård för EHS i Sverige är nerlagd och det erbjuds inte längre specialistbehandling. Under 1980- och 1990-talen fanns det som mest ett

total miljömedicinska enheter på universitetssjukhusen för utredning.
Senaste avvecklades under 2010-talet.

Behandlingsprogram och specialistläkare finns i andra länder. Digitala konferenser om utveckling och vård arrangeras.

Marita avslutar med att berätta om utmaningar för personer med svårare EHS och aktuella frågor som förbundet driver.

Ordförande Carina Wallin tackar Marita för informationen.

§ 11 Frågor från organisationerna

1. Riksfärdtjänst: Det finns en upplevelse av att det har försämrats. Varför?

Svar från Kollektivtrafikenheten:

Vi ser att frågan om riksfärdtjänsten väcker stort engagemang. Under det senaste året har vi arbetat aktivt för att stärka samsynen mellan handläggarna och säkerställa en enhetlig tillämpning av lagstiftningen.

Detta arbete omfattar bland annat:

- kontinuerliga interna dialoger och gemensamma bedömningar,
- deltagande i nationella nätverk för färdtjänst och riksfärdtjänst,
- löpande omvärldsbevakning av aktuell praxis och vägledande beslut.

Syftet är att säkerställa rättssäkra beslut och en likvärdig hantering för alla sökande. Vi följer utvecklingen noggrant och fortsätter att arbeta för tydlighet, transparens och god service i handläggningen.

Beslut kan överklagas till Förvaltningsrätten. Många överklagar men får avslag.

2. Uppdatering kring de kommunala badplatserna

Svar från Albert Ellestad, landskapsingenjör:

Det finns inga förändringar jämfört med förra året. Då fanns det planer på att utöka med rullstolsramp på Parkbadet i Nävekvarn och att fortsätta byta ut gamla toaletter. Pengen för utvecklingsinsatser gick åt till att reparera den befintliga rampen på Näsuddenbadet.

3. Seniorboende Oppeby

Mäklarfirman Croisette undersöker möjligheten att skapa ett seniorboende på Ostvägen i Oppeby. Projektet går under namnet Ostkupan. Rådets sekreterare visar informationen som finns på webben: <https://croisette.se/obj/sweden/nykoping/ostvagen-5a-seniorboendet-ostkupan/49528575361>

Ordförande Carina Wallin informerar om att Vård- och omsorgsnämnden antog funktionsprogram för vård- och omsorgsboende i mars.

§ 12 Uppföljning av föregående protokoll

1. Reserverad plats på Culturum och Teatern

Vid sammanträdet i mars presenterades Nyköpings Arenors svar på frågan om huruvida platsen intill rullstolsplatserna är reserverad för ledsagare. Svaret var att så inte är fallet. Rådets sekreterare har därefter ställt frågan på nytt till Nyköpings Arenor. Det framgår att det saknas systemstöd för att reservera dessa platser för besökare som bokar rullstolsplatsen. Den som behöver ledsagare uppmanas därför att boka sina platser i god tid. Platserna hör inte till de mest efterfrågade, vilket innebär att det vid föreställningar som inte är fullsatta finns vanligtvis god möjlighet att boka båda platserna tillsammans.

2. Skrivelsen till Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden (MSN)

Skrivelsen är mottagen och vissa delar täcks av Bygglovsenhetens Tillsynsplan och Behovsutredning för 2026. Andra delar täcks av Gata, Park, Hamn och markupplåtelse. MSN skickar information till berörda verksamheter. Näringslivsenheten kommer att ta upp det på kommande träff med Krögarnätverket. En officiell svarsskrivelse kommer.

3. Uppföljning e-förslag

Rådets sekreterare visar hur det går till när man lämnar ett e-förslag via kommunens e-tjänst samt vilka kommunikationsinsatser som gjorts och hur nämndrutinen ser ut.

Läs om e-förslag på kommunens webbplats: [E-förslag - nykoping.se](https://nykoping.se/e-forslag)

4. Uppföljning Koggens äldre- och demensboende

Se enhetschef Birgitta Hells svar i bilaga.

§ 13 Nämndernas senaste sammanträden

Besvarande av eventuella frågor eller synpunkter. Rådet har inga synpunkter eller frågor gällande nämndernas sammanträdesprotokoll.

§ 14 Övriga frågor

1. Tema till sammanträde nr 3, 9 oktober 2026

Rådet ska fundera och återkomma med tema.

2. Frågor om tillgänglighet vid allmänna val:

- Har ni en bild av ifall era medlemmar röstar eller avstår från att rösta?
- Om de avstår ofrivilligt - varför? Vilka hinder ser de?
- I vilka kanaler vill ni ha information om hur, var och när man kan rösta?

Rådet uppmanas att ta frågorna vidare till organisationerna och återkomma med svar till sekreteraren via e-post:

karin.larsdotter.cusanno@nykoping.se

§ 15 Sammanträdet avslutas

Ordförande Carina Wallin tackar alla ledamöter för dagens sammanträde och förklarar sammanträdet för avslutat.